

Wychodzi codziennie rano o godzinie 10 wyjąwszy Niedziel i świąt.

KURYER KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja w Drukarni „Czasu“, ulica Różanna Nr. 413 (od godz. 9 do 12 i od 3 do 6.)

Nr pojedynczy 5 centów.

Biorący na sprzedaż przynajmniej 5 egzemplarzy, otrzymują je w Administracji za opłatą 4 centów za egzemplarz.

Listów nieopłaconych nie przyjmuje się.
Rękopisma nadsyłane do Redakcji nie zwracają się.

Prenumerata wynosi:

	na miesiąc	na kwartał	na rok
W Krakowie	Zł. a. 1 c. —	Zł. a. 2 c. 50	Zł. a. 10
Pocztą w Austrii i w Niemczech	„ 1 „ 25	„ 3 „ —	„ 12

Inseraty obliczają się po 5 centów za miejsce wiersza drobnym drukiem.

Prenumerata w roku 1876:

w Krakowie do 30 Listopada	złr. 1 cent. 50.
„ 31 Grudnia	„ 2 „ —
pocztą do 30 Listopada	złr. 2 cent. —
„ 31 Grudnia	„ 2 „ 50.

Czterdziestogodzinne nabożeństwo z wystawieniem Najświętszego Sakramentu w kościele ś. Kazimierza u OO. Reformatów, jako na uroczystość jutrzejszą ś. Piotra z Alkantary, rozpoczęło się wczoraj a kończy się jutro niezsporami.

— Za spokój duszy nieśmiertelnej pamięci Tadeusza Kościuszki, odprawi się jutro we Czwartek dnia 19 b. m. o godzinie 11 rano Nabożeństwo w Katedrze na Wawelu. Przy zwiedzeniu grobów królewskich i skarbeca, Straż ogniowa ochotnicza utrzymywać będzie porządek.

Nie pamiętamy tak wiele naraz przedsięwziętych restauracji kościołów, jak to miało miejsce upłynionego lata. Mówiono nam, że prof. Lepkowski, konserwator zabytków Galicyi zachodniej i w Krakowskim, opiekował się w tym roku restauracjami ośmdziesięciu przeszło kościołów w obrębie swego urzędowania. Wymienimy tylko restauracje w Krakowie i w najbliższej okolicy miasta, jakoto:

kończąca się restauracja grobów królewskich na Wawelu, wieża Zygmuntowska w Katedrze, tamże kaplice: Gamrata, królowej Zofii (zewnątrz) i Zygmuntowska — kościoły: ś. Mikołaja, Wizytek, Karmelitek, ś. Jędrzeja, na Zwierzyńcu, w Mogile, krucha przy kościele Franciszkanów i t. d. Zostawiamy sobie na później doniesienie o bliższych szczegółach tych robót, między którymi są prowadzone wielkim kosztem z udziałem artystów, jak np. odnowione wnętrza wielkich świątyń na Zwierzyńcu i w Mogile.

— Obecnie dokonywa się odnowa kościoła ś. Barbary staraniem X. Eberhardta T. J. Przyznać trzeba, że odkąd kościół ten pozyskał tego gorliwego kapłana, przychodzi on nietylko do porządku wewnętrznego, ale i w nabożeństwie. Z przed kościoła usunięto stosy kamieni, wycięto drzewa, którym niewiadomo dlaczego tak długo pozwolono tam rósć, chyba na to, aby piękne pomniki Pipanów psuły; — zdały się one przecież na coś, bo po konarach tych drzew włóczęgi dostawali się na poddasze „Ogrojca“ gdzie formalne znalezione leżysko, t. j. słomę, zapałki i cygarniczkę. Łatwo więc mógł być wypadek pożaru.

— W kościele OO. Dominikanów ustawiono w bocznych nawach bardzo okazałe konfesjonały.

— Jak wiadomo, Akademia Umiejętności w Krakowie zakupiła sąsiedni dom, celem rozszerzenia swego zabudowania. Roboty około przeistoczenia tej starej rudery szybko postępują. Tylne zabudowania prawie już na ukończeniu. Na wiosnę zaś w przyszłym roku mają przystąpić do robót około frontu.

— Odbieramy następujące pismo:

Kraków 17 października.

„Wyczytawszy we wczorajszym *Kuryerze* bardzo słuszną wzmiankę o niebezpieczeństwie wozów i wózków o jednym dyszlu i jednym koniem zaprzężonych, które tak często spotyka się w Rynku i w głównych ulicach miasta, pospieszam zwrócić uwagę na tę okoliczność, iż istnieje oddawna przepis policyjny powszechnie obowiązujący i wyraźnie wybrańający używania podobnych zaprzęgów“.

W odpowiedzi na powyższe pismo, wyznać musimy, że przepis co do używania wózków o dwóch dyszlach wprawdzie istnieje i parę lat temu, ściśle był przestrzegany — ale przyznać też należy, że u nas jest z jednej strony wielkie lekceważenie przepisów, a z drugiej władze co do niektórych przepisów są zbyt pobłażliwe. Takiego lekceważenia dowód daje także tutejszy urząd pocztowy, który do zabierania listów ze skrzynki miejskich i po

Mowa

Józefa Szujskiego, Dra Filozofii, prof. Uniw. Jagiell., Członka Akademii Umiejętności, jako delegata Akademii Umiejętności na pogrzebie Augusta Bielowskiego we Lwowie.

Imieniem Akademii Umiejętności w Krakowie, imieniem Wydziału historycznego, do którego należał, imieniem komisji historycznej, której najważniejsza część tutaj pod jego zostawała przewodnictwem, mam pożegnać trumnę członka pierwszej polskiej Akademii, trumnę sędziwego wodza z pod jednej chorągwi naukowej i — narodowej. Nie byłbym wiernym tych uczuć tłumaczem, gdybym nie powiedział na wstępie, że wiadomość o śmierci Augusta Bielowskiego spadła na nas jak grom z jasnego nieba, a przenikając boleścią serca wszystkich, odbiła się o te pełne wspomnień gmachy i wieże królewskiego Zamku, katedry królewskiej, której najdawniejsze pomniki piśmienne, pierwszy dał poznać światu nieboszczyk. I zapominając w pierwszej chwili boleści, że *Monumenta* historyczne Polski straciły nieporównanego w skrętności wydawcę, że prace nasze około dziejów straciły jedną dłoń olbrzymią, która dźwigała wiele, bo sercem dźwigała, bo dźwigała miłością: czuliśmy tylko, że jednym czystym, szlachetnym, potężnym duchem więcej pomnożył się zastęp tych, których nam zawsze brak będzie, tych, których pamięć związana u nas górą Wawelową i dzwonem Zygmunta, bo tam spoczęła pod szkrzydłami świętego, rozpoczęło poświęcenie Jadwigi, wytrwałość Łokietka, Kazimierza

Wielkiego mądrość, Sobieskiego dzielność, niepokalaność i prostota Kościuszki.

Nie dla ustrojenia słów moich, chciałem, aby te imiona zabrzmiały nad trumną zmarłego. Żegnamy jednego z tych, który połączył je wszystkie, te cnoty i dary przekazane głosem Boga i pełnych boleści dziejów naszych głosem, połączył poświęcenie i wytrwałość, dary umysłu i charakteru dzielność, niepokalaność i prostotę sługi narodu. Połączył na polu działania szczuplejszym, jako żołnierz, poeta, dziejopis, zacny obywatel i głowa rodziny — ale połączył tak, że obok dzieł dokonanych za życia, pozostanie po nim najtrudniejsze i najrzadsze między ludźmi — dzieło żywota.

Nie chwila po temu i nie moja rzecz w tej chwili, wspominać nad trumną zmarłego, tem mniej oceniać jego prace naukowe. Ale to dzieło najdoskonalsze, ta całość wielka, której oddajemy hołd ostatnim zwany. Bielowski jako człowiek, niechaj uczczonym zostanie w świetle tej prawdy, którą ukochane przezeń dzieje narodu rzucają pokoleniu dzisiejszemu. Niech będzie stwierdzonym, że bez świętego ognia poświęcenia, bez stalowej dźwigni wytrwałości, bez harmonii między charakterem moralnym i intelektualnymi siłami, nie ma skutecznej służby na polu sławy i pisma, jak jej nie ma na polu czynu, że nauka i zawód pisarski wtedy tylko nie jest rzemiosłem i karierą, ale apostołstwem jest i kapłaństwem, jak u ś. p. Augusta, jeżeli je niosą skrzydła ideału, skrzydła miłości ku czemuś, co poza nami, których też Bóg nie poskąpił nikomu, a któ-

rych ludzie tak często skąpią sobie i światu. Poezie za dni młodych dane było, aby śpiewał walki Igora i lignicką kłeskę, nie osłabły te skrzydła u Bielowskiego, gdy się pogrążył w zbutwiałych manuskryptach, aby obcować z hartowną Bolesławów postacią, aby widzieć twarz w twarz zastęp założycieli Polski z A-tletą Chrystusa na czele, a nie mniemajmy, aby pożegnał się z poezją, gdy się tej twardej pracy poświęcił, bo nie ma u ludzi miary rozdziału piękna i prawdy, a każdy zapisek annalistyczny w epoce najściślejszego badania, zachował dla duszy jego tę woń przeszłości, ten urok wspomnienia, to żywe słowo zmarłych, które się nietylko ceni jako świadka, ale kocha jako przyjaciela!

Nie czemu innemu też, tylko tej miłości narodu, tej nieustającej pobudce do działania w zakresie tak ważnym dla niego, jak poznanie krytyczne przeszłych jego losów, przypisać należy tę czerstwość ducha, tę rzeźkość rycką podeszłego wieku, którą zachował do chwili, gdy niespodziewany grom śmierci tę piękną, szlachetną, wyniosłą postać powalił, tę wytrwałą pracowitość, której zawdzięczamy cały szereg dzieł i rozpraw historycznych pierwszej wagi, wydawnictwo pism Żółkiewskiego, dwa tomy *Monumentów*, wzorową redakcję dwunastu tomów Biblioteki Zakładu Ossolińskich, a w znacznej części rozwój tego narodowego Zakładu.

Obok głębokiej boleści u współczesnych, że się nie przedłużył jeszcze dla pożytku i chwale społeczeństwa, dla dobra naukowego instytucji, których był filarem, żywot, który się

przedmieściach, używa wózka jednokonnego o zbyt nawet długim dyszlu, przy którym koń także zbyt długo zaprzężony, balansuje nim po ulicach grożąc przechodniom.

Czas także pisze: Dorózki krakowskie, szczególnie jednokonne, potrzebują ściślejszej kontroli. Nigdy nie było w Krakowie tyle brudnych dorózek, jak teraz, a co gorsza, zaprzęgają do nich konie znarwione tak, iż często jadący wysiadać muszą, bo koń albo iść nie chce, albo wyprawia niebezpieczne skoki. Nie zbyt dawno złamała się dorózka z jadącymi osobami, a teraz często można się spotkać z dorózką, do której istotnie obawa wsiadać. W interesie bezpieczeństwa osób używających dorózek, należałoby koniecznie ściśle prowadzić kontrolę.

— Doniesienie nasze o bytności księcia Nemours w Krakowie nasuwa nam sposobność nadmienienia, że córka jego, księżna Władysława Czartoryska tak dokładnie wyczyła się po polsku, że mówi już wcale płynnie językiem polskiej przybranej ojczyzny.

— Wpisy w Uniwersytecie Jagiellońskim jeszcze nie ukończone; nie możemy więc podać ogólnej liczby słuchaczy na bieżące półroczce. Tyle jednakże jesteśmy w stanie donieść, że w tym roku więcej, niż w innych latach zapisało się uczniów na wydziały prawny i medyczny.

— Kursa w nowo zorganizowanym Instytucie techniczno-przemysłowym rozpoczną się uroczystem nabożeństwem w kościele ś. Anny d. 19 b. m. we czwartek; wykłady zaś we wszystkich trzech wydziałach fachowych, najazutk, to jest 20 t. m.

— Przy komendzie tutejszego batalionu obrony krajowej (Nr. 52) otwartym zostanie od 1 grudnia b. r. kurs naukowy dla aspirantów oficerskich. Celem tego rodzaju kursów, które także otwarte zostaną we Lwowie i Czerniowcach, jest gruntowne wykształcenie landwerzystów na oficerów obrony krajowej, oraz ze względu na obowiązek powszechnej służby wojskowej tych osób cywilnych, które chcą wstąpić do obrony krajowej jako kadeci (oficerowie). Kursa te są wieczorne,

a wykładają się na nich przedmioty według planu naukowego przepisanego dla szkół jednorocznych ochotników. Nauka udzielana jest bezpłatnie; podania wnieść należy przed 28 b. m. na ręce komendanta batalionu tutejszego p. majora Kotscha.

— Już od kilku lat uznano niezmierny pożytek tak zwanych ogrodów treblowskich, czyli szkółek dla małych dzieci, nie będących jeszcze w wieku obowiązującym do nauki szkolnej. Zrazu kilka uczennic z naszych seminarjów wysłano do takich zakładów w innych prowincjach austriackich dla obznajomienia się z metodą Froebła, celem upowszechnienia jej u nas, a w tutejszem seminarjum żeńskim urządzono taką szkółkę freblowską na 50 dzieci dla kształcenia się uczennic w tej metodzie.

P. Marya Słomczyńska po ukończeniu tutejszego seminarjum otwiera na mocy upoważnienia Rady szkolnej krajowej i urzęda właśnie taką szkółkę, czyli ogródek freblowski przy ulicy Sławkowskiej w pałacu ks. Czartoryskich, a zarazem ogłasza, że tam już rozpoczną się wpisy 19go i trwać będą przez cztery dni, do 22go b. m., od godz. 9 do 12 przed południem i od 2 do 5 po południu, gdzie też bliższych szczegółów udzielać będzie.

— W szkołach ludowych ciągle bałamuctwo z książkami. Teraz w klasie IV tych szkół nie ma książki polskiej do czytania i młodzież nie ma się z czego uczyć. Rodzice winią w tej mierze zarządy szkolne, tymczasem winną tu jest wyłącznie Rada szkolna krajowa, albowiem zaprowadzono książkę, która nie wyszła jeszcze z druku. Wprawdzie wyjść miała w trzech tygodniach, od 1 września licząc, lecz dotychczas nie wyszła. Jednemu z tutejszych księgarzy odpowiedziano z Wiednia na zapytanie, kiedy ta książka wyjdzie, że „nie da się to oznaczyć, gdyż Rada szkolna krajowa galicyjska jeszcze ciągle nie nadsyłała tekstu do druku“. Niechże więc Rada szkolna przynajmniej da radę, z czego się dzieci uczyć mają, skoro niemal we dwa miesiące po rozpoczęciu szkół jeszcze tekst nie posłany do druku. Istotnie ta manipulacja Rady szkolnej

z książkami szkolnymi jest więcej niż potępienia godną.

Te kilka słów prawdy, które powtarzamy z *Czasu*, śmiało rzec można, są wyrazem opinii publicznej. Gdziekolwiek uchem zwrócić, wszędzie słychać ubolewania i skargi na Radę szkolną. Wiadomą jest rzeczą, że na podania wnoszone Rada szkolna nawet odpowiadać nie raczy. Moglibyśmy wymienić i to w dość pilnych sprawach, kilka takich wypadków.

— „Czytelnia akademicka“ obchodzić będzie w dniu 23 b. m. dziesięcioletnią rocznicę swego istnienia. W tym celu odprawionem będzie w kościele św. Anny nabożeństwo, wieczór zaś urządzonym będzie w lokalu Czytelni wieczorek muzykalno-literacki, na którym deklamować będzie p. Podwyszyński (dlaczego nie który z akademików?). W dniu tym kończą swoje urzędowania prezes i wydział i nastąpią nowe wybory. Na prezesa jest podobno aż dwunastu kandydatów, z tych najwięcej danych mają za sobą pp. Kwieciński, Bogdanik i Boroński. Biblioteka Czytelni w tym roku znacznie została powiększoną dzięki gorliwości i staraniom p. Edwarda Cośla, medyka, który w tym roku pełnił obowiązki bibliotekarza. Dla dobra Czytelni powinienby on i nadal pozostać przy swem urzędowaniu.

— „Klub tykaczy“? Co to? zapytasz zdziwiony czytelniku, — czy to znowu jakie Cri-cri? — Nie. Jest to najniewinniejszy w świecie klub związany w Czytelni Akademickiej, w którym obowiązują się akademicy mówić do siebie: ty; odtąd wszelkie: pan, kolega itp. nie będą tamże miały miejsca.

— Bardzo przykrą wiadomością dzielimy się z naszymi czytelnikami. Zofia z Kaczorowskich Asnykowa, żona znakomitego naszego poety zmarła w Poznaniu. Ś. p. Zofia żyła zaledwie rok tylko ze swym mężem.

— Wczoraj umarła w Krakowie Józefa z Riethów Chwastkiewiczowa, wdowa po urzędniku b. Rzpltej krakowskiej, przeżywszy lat 77.

— Z polskich malarzy otrzymali na wystawie w Filadelfii medale pp. Tępa i W. Grabowski i Minegrode (rodem z Galicyi).

skończył u trumny, budzić powinien w pokoleniu naszym dumę i otuchę. I my mieliśmy naszego Pertza, w stokroć trudniejszych pracujących warunkach, bo bez pomocy rządów, w szczupłym gronie rozumiejących jego zadania doniosłość, mieliśmy człowieka, który sam jeden wypełnić umiał i sprostać temu, do czego gdzieindziej Towarzystwa i rządy się zaprzęgają. Mieliśmy człowieka, którego uznawała i szanowała Europa uczona, łącząca z polityczną niechęcią i naukową do nas nieufność. Mieliśmy i straciliśmy go — ale pozostała droga, którą szedł, aby prostować wiedzę świadomość narodu, aby utrzymywać jego cześć, aby zdobywać uznanie dla siebie i społeczeństwa naszego. Praca jego na tej drodze nie dla wszystkich zapewne — bo różne są zawody ludzkie — ale droga jedna dla wszystkich: wszyscy winniśmy narodowi naszemu pożyteczność dla swoich, pracę około dobrego imienia wobec obcych, winniśmy zdobyć na tych obcych wyznaczenie, że żyjemy, bo pracujemy, żeśmy godni życia, bośmy czci godni!

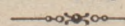
Dla najbliższych — dla rodziny, chociaż czującej tę dumę i otuchę, jeszcze to mało dla pociechy! Naprózno też silić się o nią, Bóg jest szafarzem, w rękach ludzi tylko współczucie i miłość do tych, którzy ukochani od nieboszczyka, mieli przecież w sercu jego, współzawodnika wielkiego, miłość ogółu, miłość narodu.

A teraz jedno jeszcze słowo — od Instytucji która mnie posyła. Z przeznaczenia swego łączy ona w jedność i organizuje prace przedsięwzięcia, którym, jak powiedziałem wy-

żej, sam podoływał nieboszczyk. Zrozumiał to doskonale śp. Bielowski a między zamiejscowymi członkami niemieliśmy czynniejszego uczestnika, serdeczniejszego przyjaciela. Za tę przyjaźń i przychylność wielką, o którą tak trudno dla świeżo powstających w społeczeństwie instytucyj, a która się ceni tym więcej, im o nią trudniej, za tę przyjaźń i przychylność osobne dzięki winniśmy Ci złożyć wobec tysięcy, czczących pogrzeb twój obecnością swoją! Najgorliwszy wspieracz prac naszych za życia, po śmierci Penatem Akademii polskiej w Krakowie, a pamięć Twoja węzłem łączącym usiłowania naukowe Lwowa z usiłowaniami Krakowa!

Ze wszystkich nauk, jakie wykształcił umysł ludzki, nauka dziejów, nauka pracująca od wieków nad uchwyceniem i zestawieniem w żywą całość nieskończoności objawów życia człowieka i społeczeństwa, ścisła bo oparta na krytyce świadectw, niby na szeregu dotykanych doświadczeń, wyzwolona, bo granicząca z światem twórczym i odtwarzającym sztuk pięknych, najsilniejszymi argumentami protestować będzie zawsze przeciw bluźnierstwom wieków i przeczeniu nieśmiertelności duszy! Protestować będzie chociażby wskazaniem owych tysięcy a tysiąca wielkich zasług, wielkich krzywd i wielkich miłości, które w księgach czasu zapisywać jest zmuszoną! Nie! nie! miłości wielkie nie giną, jak nie giną krzywdy i zasługi! Nie gaśnie oko ducha wyteżone całe życie ku zbadaniu prawdy, jak nieustaje miłość, która zdobywała wieńce zasług, aby niemi odkupić winy przeszłości a wnosząc

je czystymi i spracowanymi rękami do góry, upomnieć się kornie, aby spleconem zostało to, co mimo win naszych, wobec naszej expiacyjnej pracy krzywdą naszą pozostało! Miłość ta, praca, boleść, poświęcenie były jego osobistą własnością, to był on! i takim pozostanie tam i tutaj, w gronie zmarłych i w gronie żywych, w gronie tych, których dzieje badał i w gronie tej garstki pozostałych, którzy nań jako na wodza patrzyli. Garstki tej nie opuścił też on, jak nie opuszcza walecznych drogiego wodza wspomnienie i przykład — on tylko usnął strudzony bojem żywota... Nam uczynić jak owym żołnierzom Francji, co śpiącego marszałka zdobytemi otoczyli sztandary... Zdobyć prawd dziejowych to jeden wielki, stanowczy krok do zwycięstwa, bo do zwycięstwa nad tem, co w nas samych do życia i odrodzenia przeszkoda... Kiedy za pracą lat i sił młodych wyteżeniem wzmoże się ta przeszłości świadomość, kiedy naród żyć zaczyna tą wiedzą i wolą przeszłości, jak człowiek który porachował się z sobą, i czuje czynów swoich w obec Boga i narodu odpowiedzialność: o! czujemy to wszyscy, niepodobna, abyśmy nie czuli w tej uroczystości chwili, że on będzie z nami, on wódz nasz, poważny, uśmiechnięty i radośny! Kolebką nieśmiertelności nazwano ostatnie człowieka mieszkanie, trumna zacnych i wielkich synów Ojczyzny jest nietylko ich nieśmiertelności kolebką, ale tego, czemu służyli i co kochali. Idźmy za nią w zebraniu ducha i postanowieniach pracy, to posiew na dzień zwycięstwa!

— Znany kompozytor p. Tymolski wydał nowy polonez pod tytułem: „Pamięci Aleksandra hr. Fredry“.

— Ze Lwowa. Pogrzeb ś. p. Augusta Bielowskiego odbył się w niedzielę po południu, przy współudziale kilkunastu tysięcy ludzi. Wcześniej już przed oznaczoną godziną pogrzebu tłumy publiczności zalegały wszystkie ulice i place, które miał przechodzić kondukt, mianowicie ulicą Ossolińskich i Kopernika, place: Maryacki, Halicki i Bernardyński, a wreszcie ulicę Czarneckiego i Piekarską w całej jej długości; na wzgórzach cmentarza Łyczakowskiego oczekiwano pogrzebu także bardzo liczna publiczność. Duchowieństwo wszystkich obrządków, jakoteż zakony OO. Bernardynów, Dominikanów, Karmelitów i Franciszkanów wzięły udział w obchodzie pogrzebowym, pod przewodnictwem X. infułata Morawskiego. Po wyniesieniu trumny z gmachu zakładu narodowego imienia Ossolińskich, Towarzystwo muzyczne pod dykcją p. Mikulego, odśpiewało hymn żałobny: „Wieszcu Tobie cześć!“ Następnie w imieniu Akademii umiejętności, której ś. p. August Bielowski był członkiem, przemówił p. Józef Szujski, skreślając w tej mowie w sposób mistrzowski działalność Bielowskiego jako patryoty, pisarza i badacza dziejów narodu.

Około godziny 5 ruszył kondukt z miejsca. Na czele postępowało duchowieństwo. Za nim szli obywatele z wieńcami laurowymi, złożonymi na trumnie a następnie na mogile. Zwłoki niesli naprzemian przyjaciele i koledzy zmarłego, młodzież akademicka. Za trumną szła rodzina zmarłego a za nią: profesorowie uniwersytetu z rektorem i dziekanami fakultetów na czele, poprzedzeni przez pedelów z insygniami trzech fakultetów lwowskich; profesorowie akademii technicznej; członkowie Wydziału krajowego z zastępcą marszałka p. Pietruskim na czele; członkowie Rady miejskiej z prezydentem miasta p. Jasińskim, narazie tłum rozmaitych stanów. Z okien powiewały czarne chorągwie a wzdłuż wszystkich ulic i placów stały nieprzejrzane tłumy publiczności, które tworzyły szpaler aż do samego grobu.

Gdy orszak pogrzebowy stanął u kresu chór Towarzystwa muzycznego odśpiewał „Salve Regina“ poczem przemówił nad mogiłą ks. Ptaszek z zakonu Franciszkanów, po nim przemówił p. Waleryan Podlewski jako kolega i towarzysz broni zmarłego, podnosząc głównie rzadką szlachetność charakteru ś. p. Bielowskiego.

— Ślub córki hr. Włodz. Dzieduszyckiego z hr. Szembekiem, odbył się w sobotę d. 14 bm. o godz. 5 wieczorem w kościele OO. Dominikanów we Lwowie, przy bardzo licznym udziale publiczności. Już od godz. 4 zalegały tłumy plac przed kościołem, do którego nie wiedzieć z jakiej przyczyny nie wpuszczano publiczności. Podobno trzeba się było legitymować zaproszeniem.

Hr. Włodz. Dzieduszycki złożył z powodu zaślubin swojej córki w prezydium magistratu dla ubogich m. Lwowa bez różnicy wyznania kwotę 500 złr.

— Do Lwowa przybył radca ministeryalny Herman, w misji rządowej, tyczącej podniesienia przemysłu drobnego.

— Wiadomo, że spadkobiercy zamordowanego w skrytobójczy sposób w Peszcie kapitalisty Ernego wyznaczili 1,000 złr. nagrody temu, kto by dopomógł do odszukania zrabowanych przez morderców papierów wartościowych. Papiery w sumie 50.000 złr. znalazła była, widocznie porzucone przez rabusiów służąca Golda Nierenfeld we Lwowie na Krakowskim, lecz interesowani spadkobiercy w pierwszej chwili nie chcieli jej przyznać wy-

znaczonych znaleźnego, i był o to proces. Teraz dopiero, jak donosi *Pester Lloyd*, depowali 1,000 złr., które wspomnianej Goldzie Nierenfeld będą wypłacone.

— Według *Polit. Corr.* ma być dodana Ministerstwu rolnictwa Rada przyboczna do spraw chowu koni, do której z Galicyi powołany został hr. Julian Dzieduszycki.

— Dla handlu galicyjskiego pomyslna to zapewne zmiana, że okrąg brodzki wolno-celny zniesiony zostanie w d. 1 listopada 1880 r. Ludność brodzka dokładała podobno wszelkich starań, aby termin ten bodaj o kilka lat przedłużyć.

— Wspaniałej publikacji Albumu Willanowskiego wyszedł w Warszawie zeszyt 8my, ozdobiony drzeworytami Ludwika XIV, prymasa Teodora Potockiego, Stanisława Potockiego, Augusta III króla polskiego, Stefana Czarneckiego i wielu innych.

— Dominikanie za Dnieprem, szkic historyczny przez Maryana Gorzkowskiego, jako przyczynek do Missyi OO. Dominikanów na Rusi, wyszedł w Krakowie w drukarni „Czasu“ 1876. 8ce str. 32.

— W Gdańsku rozpoczął Dr. Franciszek Szultz historję miasta i powiatu Chelmińskiego, poszytami z których pierwszy doprowadza rzecz do r. 1479.

— Biskup węgierski w Neusohl, (Bystrzyca) Arnold Ipolyi wydał właśnie wielce nas interesującą historję téj biskupiej stolicy: „Geschichte der Stadt Neusohl, eine culturgeschichtliche Skizze von Arnold Ipolyi, Bischof v. Neusohl. Aus dem ungarischen übersetzt von Dr. Adolf Dux. Wien 8o str. 131.“

— *Gazeta Polska* katolicka, wychodząca w Chicago ukończyła w zeszłym miesiącu sześćdziesiąt lat swego istnienia. Dawniej „Gazeta“ nosiła tytuł *Pielgrzym*. Jestto niewątpliwie jedno z najlepszych pism wychodzących na tamtym świecie.

— Wciągu dwóch dni ostatnich przytrzymała straż policyjna dwanaście osób za różne występstwa. Między innemi jedną za wydawanie papierka do kadzenia, zrobionego na wzór pięcioreńskówki.

Teatr.

— „Rzym zwyciężony“; pod tym tytułem przedstawiają w teatrze pasyjskim tragedję w pięciu aktach p. Parodi. Ma to być utwór znakomitego talentu, godny stanąć obok „Córki Rolanda“.

— Niedzielne przedstawienie „Pięknych Georgianek“ wypadło wcale niepięknie. Nawet pani Ćwiklińska nie była przy głosie i zapewne śpiewała tylko z tego powodu, jak z Łaski... Panna Di-Ricardo okazała zdolności, ale jak na teraz do chórów; partyj solowych nie można jej jeszcze powierzać. Zwracamy również uwagę Dyrekcji, dlaczego pozwala na przemiany nazwisk; niedługo czytać będziemy na afiszu nazwiska samych włoszek, węgierki i włochów.

— Wczoraj na trzecim przedstawieniu dramatu „Ferréol“ teatr był pełny. Wesola publiczność galeryi przyjęła oklaskami jedną ze statystek teatru p. Krasnopolską. Podobne wybryki powinny być jak najmocniej wzbronione w teatrze. Znakomita gra p. Hoffmanowej jak zwykle górowała po nad całym przedstawieniem.

— We czwartek, 19 października po raz pierwszy komedia w 3 aktach, p. Kazimierza Zalewskiego p. t. „Złe ziarno.“

— Dnia 17 października pogoda; późnym wieczorem zaległy chmury; termometr od 6·0 doszedł do 18·8 C. Barometr stoi dość wysoko; rano o 6 dnia 18 wskazywał on 746·0 mill. termometru 13·0 C. Wiatr północno-wschodni.

Wschód słońca o godzinie 6 minut 40.

Zachód słońca o godzinie 4 minut 52.

Długość dnia godzin 10 minut 12.

— Dziś we Środę św. Łukasza Ewangielisty, jutro we Czwartek św. Piotra z Alkantarą.

Wystawa nieustająca Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych otwarta codziennie od godz. 11 do 4, prócz poniedziałku. Wstęp w niedzielę 15 centów, w dnie powszednie 30 centów.

Gabinet archeologiczny Uniwersytetu Jagiellońskiego, w Collegium majus (ś. Jana Kantego) otwarty codziennie (oprócz świąt i feryj) od godz. 12 do 2. Wstęp bezpłatny. (Dyrektor zbioru prof. Łepkowski).

Przyjechali do hotelu Pollera od 17 do 18 Października.

Sal. Wechselmann, kup. z Kempczowicz; Józef Treumann, kup. z Kromieryża; Lud. Grauang, kup. z Kromieryża; Hen. Bruch, kup. z Leobenschütz; Moritz Staub, obyw. z Mysłowic; Karol Engelmann, kup. z Berna; Augustyna Klein, obyw. z Paryża; Karol Dębowski, obyw. z Galicyi; Adam Rukel, kup. z Wiednia; X. Hugo Öhl, prob. z Pszczyny; X. Antoni Nytz, prob. z Dąbrówki małej; Józef Spitzer, kup. z Wiednia; Julian Lion, kup. z Wrocławia; Emanuel Oesterreicher, fabryk. z Padurbic.

Kurs pieniędzy i papierów publicznych.

Kraków, dnia 18 Października.		placa	żądaj.
		złr. c.	złr. c.
za 100 rubli papierami		160	161 50
za 100 rubli w srebrze		158	166 —
zs 100 mark niemieckich		60	62 —
za 100 złr. w. a. w srebze		103 75	105 75
za 100 złr. w. a. kupon w srebrze płatn.		102 50	104 —
za dukat ważny		5 85	5 99
za napoleonor		9 85	10 05
za 100 złr. w oblig. indemn. galic.		85	87 —
za 100 złr. w 4% list. zast. T. kr. ziem. Lw.		77 25	79 25
za 100 złr. w 5% list. zast. T. kr. ziem. Lw.		84 50	86 25
za 100 zł. w. a. srebrem 5½ listy zast.			
g. z. kr. z. w Krakowie, zwrot. za 36 lat		93	—
za 100 zł. w. a. banknotami 6% list. zast.			
g. z. kr. z. w Krakowie, zwrot. za 36 lat		89	91 —
za 100 zł. w. a. banknotami 6% list. zast.			
g. z. kr. z. w Krakowie, zwrot. za 36 lat		89	92 50
za 100 zł. w. a. banknotami 7% list. zast.			
g. z. kr. z. w Krakowie, zwrot. za 36 lat		98	100 50
za 100 złr. w 6% list. Banku hipoteczn.		87 75	89 50
za 100 złr. w 6% list. dłuż. Gal. zakł. włoś.		92	95 —
		rs. k.	rs k.
za 100rs. w 4% list. zast. Kr. Pol. Serya I.		95	97 —
za 100rs. w 4% list. zast. Kr. Pol. Serya II.		—	—
za 100 rs. w 5% listach zast. Kr. Pol.		89	91 —
za 10 rs. w 4% listach likwid. Kr. Pol.		79	80 75
		złr. c.	złr. c.
Akeye drogi żel. Kar. Ludw. po złr. 200		205	209 —
Akeye drogi żel. Lwow.-Czer. po złr. 200		117	121 —
Akeye Bank. Gal. d. H. i P. złr. 200		—	155 —
Losy miasta Krakowa		14 50	15 50
Losy miasta Stanisławowa		18	20 —

Odpowiedź od Redakcyi.

P. X. J. Z. Zwrócenie nam uwagi na potrzebę powieści w *Kuryerze Krakowskim* wdzięcznie przyjmujemy, a wdzięczniej jeszcze przyjmujemy gotową powieść, również jak przyjmujemy nadesłane nam drobne artykuły lub potoczne wiadomości.

Nagroda Narodowa 16,000 fr.

Wielki medal złoty p. T. Laroche. — Medal na wystawie międzynarod. w Paryżu 1875.

QUINA LAROCHÉ

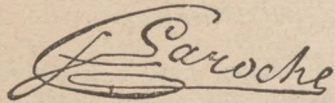
ELIXIR

zawierający wyciąg z trzech gatunków chininy.

Wzmacniający, przeciwgorączkowy i powracający siły.

China Laroche jest eliksir przyjemnego smaku, wyższość jego i skuteczność nad wszelkimi winami i syropami z chiną, stwierdzone zostały doświadczeniem w szpitalach przez 20 lat pomyślnego użycia przeciw niedostatkom i opadnięciu ze sił, upośledzonemu trwaniu, mozolnemu powrotowi do zdrowia, przeciw gorączkom trzęsącym, uporczywym i zadawnionym.

Wymagać należy niżej umieszczony podpis.

CHINA z ŻELAZEM

w połączeniu szczęśliwym ze solą żelazistą, łatwo rozpuszczalną, ze substancjami wchodzącymi w skład Chininy Laroche pojedynczej.

Zalecana przeciw niedokrwistości, przywraca krwi czerwone kuleczki, stanowiące siłę i piękność krwi naszej; przeciw blednicy, upławom, dla kobiet po porożach.

W Paryżu, 22, rue Drouot, w Warszawie w składach materiałów aptecznych pp.: Mrozowskiego i Gallega, we Lwowie w aptecce p. Mikolascha. (13)

Nader ważne dla dam!

HABRÔSYNE

(14)

jest to z najszlachetniejszych roślin krajów gorących (Indy, Chin, Południowej Ameryki), wyprodukowany proszek o nader przyjemnym smaku, którego zadaniem jest wytwarzać naturalną pulchność u

KOBIET i DZIEWCZĄT

a mianowicie u wątlých i chudych, u których rozwój ciała należy nie rozwinał się, albo które wskutek słabości mocno u tuszły spadły.

Przeważnie **chude** (z niepokaźnym gorsem i zapadniętą twarzą), znajdują w tym nader **cennym środku konserwatywnym**, który się u **tysiocy** dam z najlepszych stanów stwierdził, najlepszy środek do zaokrąglenia **kształtów ciała**, a przeważnie **piersi i ramion**, ponieważ **Habrosyne** zapomocą swoich składowych części jest najpewniejszym środkiem do polepszenia i pomnożenia **krwi**, jakoteż do utworzenia mięśni muszkułowych i do układania się tłuszczu.

Habrosyne jest 10 razy pożywniejszą, jak mięso i jaja. — Bliższe określenia w przepisach używania, który się do każdej paczki dołącza.

Cena puszki (pół kilo) 2 zhr. 50 c. — Do nabycia wyłącznie w centralnym składzie rozselkowym, pod osobistym kierownictwem wynalazcy lekarza specjalnego **Chm. L. Weixelbaum, Wien, I.**, Kärntnering, 10, jakoteż w następnych aptekach w Wiedniu: dawna Feldaptheke, na placu św. Szczepana, w aptecce pod św. Leodoldem, Planckengasse, 6; w aptecce pod Murzynem, 1, Tuchlauben 27; w aptecce pod Jeleniem 1, Kohlmarkt 11; w aptecce pod Aniołem 1, am Hof 6; w aptecce po Rzymskim Cesarzem 1, Wollzeile 13; w aptecce pod słoniem VII, Siebensterngasse 15; w aptecce pod Cesarską Koroną VI, Mariahilferstrasse 106; w Pesce u pp.: Mittelbach i Józefa Hehedös; w Essek u C. von Dines.

Pisemne obstatunki tak z Wiednia jak i z prowincyi, jakoteż z zagranicy załatwia prędko i pod dyskrecją wyż wymieniony skład centralny.

Z Gumi i Pęcherza.

PREZERWATYWA

tuzin od 1 zhr. do 4 zhr., najnowszy artykuł z Paryża.

INSTRUMENTA CHIRURGICZNE i APARATY.

Bandarze i opaski na przepuklinę,

jakoteż wszystkie specjalności towarów z gumy

EMPECHEUR.

(12)

Uznany jako specjalny aparat do przeszkoozenia polucyi po 2 zhr. za sztukę, wraz z przepisem używania.

Zamówiony przedmiot przesyła za pobraniem poczt. lub za gotówkę.

Jan Zieger, w Gracu, Herrngasse, Nr. 15.

SKŁAD FABRYCZNY SPECYALNOŚCI TOWARÓW Z GUMI.

Centralny skład rozselki

u

ALBINA MÜLLER

chemika w Bernie.

Dra Jonh'a Yate's

FLORILINE

roślinna esencja do ust, jest najlepszym środkiem konserwującym zęby, oddala woń nieprzyjemną oddechu i daje takowemu miłą świeżość, oddala puchlinę i zaradza krwawieniu się dziąseł, nie dopuszcza do karyczy w zębach i wzmacnia takowe, zapalenia gardła i podniebienia znosi. Flakonik 60 c.

Dra Jonh'a Yate's

Proszek zębony Serail

czyści zęby do tego stopnia, że przez używanie codzienne nietylko tak zwany kamień winny na zębach oddalony zostaje, ale nawet glazura i białość wracają. Pakiecik 40 c.

Dra Jonh'a Yate's

PROMPTO-ALIVIO

krople na zęby, gwarantowany środek do prędkiego usmierzenia każdego bólu zębów. 1 etui wraz z przyprawioną bawełną 40 c.

Tureckie pastylki do ust.

Pastylki do żucia w celu oddalenia nieprzyjemnej woni z ust po paleniu tytoniu, po użyciu alkoholicznych napojów, niezbędne w towarzystwach lepszych, przy odwidzaniu teatrów, balów itp. Pudełko 40 c.

Dra Borhaver'a

Uniwersalny środek prezerwatywny na żołądek.

Ten aromatyczny i silny destilat, jest środkiem sprawdzonym przy słabym trawieniu i z tego wypływającym braku apetytu i wzdęciom, kongiestom, nerwowym bólowi głowy, czkawce, przy katarach żołądkowych, hiemoroidach, bladej twarzy, cierpieniach na robaki, w ogóle we wszystkich osłabieniach, które wypływają ze słabego trawienia. Flakon 50 c.

Müllera

Ziołowe pastylki piersiowe

znakomity środek, łagodzący przeciw kazzłowi, bólowi piersi, ciężkości oddechu, kokluszowi, grypie, chrypee i wszystkim drażniącym dolegliwościom. Pudełko 30 c.

PHILOKOME

(pomada ziołowa), złożona w głównych substancjach z egzotycznych olejków, utrzymuje włosy na głowie i brodzie w pierwotnej piękności i sile, przeszkadza tworzeniu się łusek i tworzy włosy na nowo, gdzie takowe wypadły, lecz w krótkim czasie każdą słabość skórną jakiegokolwiek bądź nazwy bez pomocy lekarskiej. Skutki tego preparatu cudowne. 1 elegancka flaszczyka 1 zhr.

Oryentalne mleko piękności.

Wielu zawdzięcza swoją czystą, piękną świeżą, białą cerę jedynie i wyłączenie „oryentalnemu mleku piękności.“ Wszystkie na twarzy powstające narości lub plamy, jakoteż: piegę, plamy wątrobiane, węgry, liszaje, czerwoność, zmarszczki i dziuby po ospie giną w kilkun dniach, a świeży młodociany rumieniec wraca napowrót. Skutek pewny przy zupełnej nieszkodliwości. Flaszka 1 zhr. 50 c.

Jedynie prawdziwy dostać można **w LWOWIE** u **Zygmunta Ruckera**, aptekarza; **w KRAKOWIE** u **Józefa Trauczyńskiego**, aptekarza; **w CZERNIOWCACH** u **Wilh. v. Alth.**; **w STRYJU** u **Zygmunta Dragowskiego**, aptekarza. (15)

SYNAPIZMY

BOGGIO, Doktora Aptek. w Paryżu,

zczystej mąki z musztardy, pokryte lub nie materyą gazową;

Materya gazowa reguluje działanie, czyni niepotrzebnym kilkakrotne działanie

Działanie synapizmów **BOGGIO** jest szybkie i energiczne, ale stopniowe; zaleta, która pozwala delikatnym osobom i dzieciom nawet znosić je czas potrzebny do otrzymania skutku.

Kosztują taniej, jak wszelkie inne,

Dostać można w **KRAKOWIE** w Aptekach pp. **Trauczyńskiego** i **Redyka**; we **LWOWIE** w aptecce p. **Mikolascha**; w Czerniowcach w Aptecce p. **Golichowskiego**. (16)